

Pensjonsvedtekter for Ruter AS

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1 VIRKEOMRÅDE

Disse vedtekter gjelder offentlig tjenestepensjonsordning avtalt i Oslo Pensjonsforsikring AS (OPF). Avtaleforholdet reguleres av Forsikringsavtalen og disse Vedtekter. Pensjonsvedtektene regulerer hvilken pensjon en arbeidstaker eller annen pensjonsberettiget har rett til i tjenestepensjonsordningen.

§ 1-2 LOVREGULERING

For pensjonsordningen gjelder lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser av 6. juli 1957 (samordningsloven) – og forskrifter gitt med hjemmel i loven. Dette innebærer at de pensjoner som er fastsatt i disse vedtekter, bl.a. skal samordnes med annen tjenestepensjon og pensjon fra folketrygden.

Pensjonsordningen reguleres også av lov om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. av 10. juni 2005 (forsikringsvirksomhetsloven), lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 (forsikringsavtaleloven), lovforskrifter om pensjonsordninger for kommunalt og fylkeskommunalt ansatte av 22. april 1997.

§ 1-3 PENSJONSYTELSE I KRIG

Hvis Norge kommer i krig, kan Kongen bestemme at ytelsene fra OPF kun skal utbetales delvis. Kongen kan også vedta andre begrensninger i de rettigheter som følger av disse vedtekter dersom de tap OPF har hatt på grunn av krigen gjør dette nødvendig.

Hvis en pensjonsberettiget dør som følge av frivillig deltakelse i krig for fremmed makt, kan OPF begrense sitt ansvar til vedkommendes opptjente rettigheter på det tidspunkt pensjonstilfellet fant sted.

Kapittel 2. Hvem pensjonsordningen omfatter

§ 2-1 VED INNGÅELSE AV AVTALEN

Ved inngåelsen av avtalen opptas som medlem i pensjonsordningen de arbeidstakere som fyller vilkårene som er fastsatt i §§2-2 og 2-3.

§ 2-2 FAST ANSETTELSE OVER MINSTEKRAVET

Arbeidstakere med en arbeidstid som utgjør minst 20 prosent av full stilling meldes inn i pensjonsordningen fra den dagen de begynner i stillingen.

Arbeidstakere som fortsetter i arbeid i minst 10 prosent stilling samtidig som de mottar løpende alderspensjon, midlertidig uførepensjon eller uførepensjon fra tjenestepensjonsordningen, skal omfattes av ordningen også når arbeidstiden tilsvarer lavere stillingsandel enn 20 prosent av full stilling.

§ 2-3 TIMELØNTE, MIDLERTIDIG ANSATTE OG ARBEID UT OVER FAST ANSETTELSE MV.

Disse arbeidstakere skal etterinnmeldes ved etterfølgende måneds utløp. Arbeidstakeren skal da meldes inn på grunnlag av en gjennomsnittlig stillingsprosent for hele måneden.

§ 2-4 FLERE SAMTIDIGE STILLINGER

Arbeidstaker med flere samtidige stillinger hos samme arbeidsgiver er medlem av tjenstepensjonsordningen når stillingene til sammen fyller vilkåret etter 2-2 og/eller 2-3. Samlet stillingsprosent hos samme arbeidsgiver kan ikke overstige 100 prosent. Overtid skal ikke medregnes.

§ 2-5 FORSIKRINGSDEKNING OG FRIVILLIG MEDLEMSKAP UNDER PERMISJON

En pensjonsberettiget har under avtalt permisjon uten lønn eller med delvis lønn rett til å betale full premie (tilsvarende kommunens tilskudd) for et tidsrom av inntil 2 år. Slik frivillig premie beregnes i forhold til lønnsreduksjonen som følge av permisjonen.

Når særlige grunner tilsier det, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen tillate at frivillig premie betales for et lenger tidsrom enn to år.

Forvalter av tjenstepensjonsordningen kan fastsette særskilte regler for beregning av frivillig premie når vedkommende ikke er trygdet etter lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) kapittel 2.

En pensjonsberettiget som ønsker å betale frivillig premie etter foregående ledd må gi melding om dette innen 2 måneder fra den dag vedkommende ble meldt ut av tjenstepensjonsordningen. Slik melding kan likevel i alle tilfelle gis innen 1 måned fra den dag vedkommende ble underrettet om utmeldingen.

Når særlige grunner tilsier det, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen tillate innbetaling av frivillig premie selv om vedkommende ikke har gitt melding innen fristens utløp.

Frivillig premie skal betales direkte til forvalter av tjenstepensjonsordningen innen 1 måned etter at krav om innbetaling er sendt. Etter forfall kan det kreves renter etter en rentesats som fastsettes av forvalter av tjenstepensjonsordningen. Rentesatsen kan ikke gå utover den rentesats som er fastsatt i henhold til lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (forsinkelsesrenteloven).

Er frivillig premie ikke betalt innen 14 dager etter at forvalter av tjenstepensjonsordningen har sendt nytt varsel, annulleres eventuelle rettigheter som måtte være registrert på grunn av den forventede innbetaling når ikke annet følger av § 14-2 annet ledd i lov av 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler. Det nye varsel skal klart angi konsekvensene av at innbetaling ikke skjer innen den oppgitte frist.

Innbetaling av frivillig premie fører til at pensjonsberettiget får tilsvarende permisjonstid medregnet som pensjonsgivende. Bestemmelsene i kapittel 5 gjelder tilsvarende.

Når innbetaling av frivillig premie etter bestemmelsen her opphører uten at vedkommende på nytt blir omfattet av tjenestepensjonsordningen, jf. §§ 2-2 og 2-3, gjelder bestemmelsene i kapittel 11.

Ved avtalt permisjon i inntil 2 år, er vedkommende sikret pensjon ved død eller uførhet som om lønnsutbetalingen før permisjon hadde fortsatt. Det betales ikke premie for denne risikodekning.

Dersom en pensjonsberettiget er omfattet av annen tjenestepensjonsordning i permisjonstiden, gjelder risikodekningen likevel ikke.

Kapittel 3. Unntak fra medlemskap

§ 3-1 TJENESTETID UNDER 3 ÅR

Unntatt fra medlemskap er arbeidstakere som ved aldersgrensen ikke vil få en samlet medlemstid på minst 3 år.

§ 3-2 MEDLEMSKAP I FOLKETRYGDEN

Arbeidstakere som ikke er medlem av den norske folketrygden skal ikke være medlem av pensjonsordningen.

§ 3-3 ENGASJEMENT PÅ PENSJONISTVILKÅR

Arbeidstakere som engasjeres på pensjonistvilkår skal ikke meldes inn i pensjonsordningen.

Kapittel 4. Pensjonsgrunnlaget

§ 4-1 FASTSETTELSE AV PENSJONSGRUNNLAG

Pensjonsgrunnlaget beregnes ut fra fast lønn og pensjongivende tillegg i det arbeidsforhold som gir rett til medlemskap. Lønnen begrenses oppad til 100 prosent stilling.

§ 4-2 GJENNOMSNITTLIG STILLINGSPROSENT

Når en pensjonsberettiget har hatt arbeid med varierende arbeidstid, skal det ved pensjoneringen fastsettes en gjennomsnittlig stillingsprosent for de 30 beste år. Ved beregningen tas det hensyn til arbeidstiden i den enkelte periode og periodens varighet, sammenholdt med pensjonsgrunnlaget for heltidsstilling ved pensjoneringen og den samlede tid vedkommende har vært omfattet av tjenestepensjonsordningen, jf. § 8-2 fjerde ledd.

§ 4-3 LØNN OVER 12G

Pensjonsgrunnlaget begrenses slik at den del av lønnen som overstiger 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (12 G) likevel ikke medregnes. Pensjon på grunnlag av fratreden før 1. mai 2000 skal likevel beregnes av et pensjonsgrunnlag hvor bare 1/3 av lønn mellom 8 og 12 G er medregnet.

§ 4-4 NEDGANG I PENSJONSGRUNNLAG

Når en alderspensjonsberettiget er gått over fra en stilling med høyere til en med lavere pensjonsgrunnlag, eller når grunnlaget for vedkommendes stilling er blitt satt ned uten at dette skyldes en alminnelig lønnsregulering, får den berettigede pensjon beregnet etter det høyere grunnlag for så mange tjenesteår som vedkommende hadde ved fratreden av den høyere stilling eller da grunnlaget for stillingen ble satt ned. I tillegg får den berettigede pensjon beregnet etter det lavere grunnlag for så mange tjenesteår som vedkommende har hatt etter overgangen til den lavere stilling, eller etter at grunnlaget for stillingen ble satt ned, dog ikke for flere tjenesteår enn at den samlede tjenestetid kommer opp i 30 år. De samme regler kommer til anvendelse for en berettiget som tidligere har hatt oppsatt pensjon for en høyere stilling.

Ved eventuell deltidsstilling er det pensjonsgrunnlaget ved full stilling som skal brukes ved sammenligningen.

Denne paragrafen gjelder ikke ved beregning av midlertidig uførepensjon/uførepensjon etter kapittel 8.

§ 4-5 SAMTIDIGE STILLINGER

Har en pensjonsberettiget hatt et høyere grunnlag fordi vedkommende har hatt flere stillinger samtidig, skal det høyere grunnlaget bare medregnes for det tidsrommet dette var tilfelle. Tilsvarende gjelder en pensjonsberettiget som på pensjoneringstidspunktet har flere stillinger samtidig.

Kapittel 5. Medlemstid – pensjongivende tjenestetid

§ 5-1 TID SOM MEDREGNES

Som medlemstid ved beregning av pensjon regnes den pensjongivende tjenestetid det er betalt medlemsinnskudd for. Som medlemstid regnes også den tid medlemmet har mottatt midlertidig uførepensjon eller uførepensjon.

§ 5-2 MEDREGNING AV MEDLEMSTID I ANNEN ORDNING

Pensjonsordningen skal være omfattet av avtale med Statens pensjonskasse, kommunale pensjonskasser og kommuner med pensjonsordning i andre selskaper om overføring av pensjonsansiennitet («overføringsavtalen»).

For dem som er omfattet av avtalen, medregnes medlemstiden i de pensjonsordninger det er inngått avtale med. Pensjonen blir beregnet som om all opptjening hadde skjedd i én pensjonsordning, og hele pensjonen utbetales fra den pensjonsordning vedkommende sist var medlem av.

Avtalen regulerer også hvordan pensjonen skal fastsettes hvis arbeidstakeren helt eller delvis har samtidig opptjening i flere pensjonsordninger.

§ 5-3 AVBRUDD I TJENESTEN

Den tid en arbeidstaker har permisjon fra stilling som er omfattet av tjenstepensjonsordningen medregnes som pensjongivende når ett av følgende vilkår er til stede:

1. Når permisjonen er gitt med bibehold av hel eller delvis lønn.
2. Når permisjonen er gitt uten lønn, men med opptjening av lønnsansiennitet og forutsatt at vedkommende innen eller ved permisjonstidens utløp enten gjeninntre i sin stilling eller tiltrer annen stilling som er omfattet av tjenstepensjonsordningen.
3. Når den pensjonsberettigede betaler full pensjonspremie i permisjonstiden.

Den tid en arbeidstaker er fraværende på grunn av kollektiv oppsigelse (streik eller lockout) medregnes ikke som pensjongivende, hvis fraværet strekker seg ut over tre måneder i sammenheng.

Tjenestetid som tidligere er opptjent i tjenstepensjonsordningen, skal tillegges tjenestetiden i den nye stillingen.

For øvrig bestemmer forvalter av tjenstepensjonsordningen hvorvidt, i hvilken utstrekning og på hvilke vilkår tidligere tjenestetid hos arbeidsgiver kan regnes med.

Pensjongivende tid opptjent i annen tjenstepensjonsordning medregnes i den utrekning dette er hjemlet i avtale inngått med hjemmel i § 5-2.

§ 5-4 AVRUNDINGSREGLER

Ved beregning av samlet medlemstid blir del av år på 6 måneder eller mer regnet som helt år, mens del av år på under 6 måneder ikke blir regnet med.

Kapittel 6. Aldersgrense

§ 6-1 ALDERSGRENSE

Aldersgrensen er 70 år, eller den aldersgrense som til enhver tid gjelder i kommunen eller staten for tilsvarende og sammenlignbare stillinger.

For arbeidstakere som har forskjellige funksjoner eller stillinger hos samme arbeidsgiver er det hovedfunksjonen som avgjør hvilken aldersgrense vedkommende skal ha.

Ved overgang til stilling med annen aldersgrense legges den nye aldersgrensen til grunn etter 1 års tjeneste i den nye stillingen. Se likevel § 7-2.

Kapittel 7. Alderspensjon

§ 7-1 RETT TIL ALDERSPENSJON

En pensjonsberettiget har rett til alderspensjon når han fratrer sin stilling ved, eller etter fastsatt aldersgrense. Som fratreden i denne forbindelse regnes her enhver stillingsreduksjon på 10 prosentenheter eller mer, målt i forhold til full stilling.

Fratrer en pensjonsberettiget tidligst 3 år før aldersgrensen har vedkommende rett til straks begynnende alderspensjon såfremt summen av alder og tjenestetid er mins 85 år eller vedkommende har fylt 67 år.

Rett til alderspensjon har dessuten en pensjonsberettiget som har vært omfattet av tjenestepensjonsordningen i mer enn 10 år etter fylte 50 år som fratrer etter fylte 65 år.

Tilsvarende rett til alderspensjon fra fylte 65 år har også andre arbeidstakere som enten oppfyller vilkårene for avtalefestet pensjon (AFP), har fratrudd eller kunne ha fratrudd med avtalefestet pensjon fra offentlig arbeidsgiver.

Alderspensjon etter tredje og fjerde ledd kan ikke tas ut samtidig med alderspensjon fra folketrygden. Er det tatt ut alderspensjon fra folketrygden, må den stanses før det gis pensjon etter tredje og fjerde ledd. Det kan ikke ytes alderspensjon etter tredje og fjerde ledd til en person som mottar eller har mottatt avtalefestet pensjon eller AFP-tilskottsloven.

§ 7-2 OVERGANG TIL STILLING MED HØYERE ALDERSGRENSE Medlem som i løpet av de siste 10 år før pensjonering har gått over fra stilling med lavere aldersgrense til stilling med høyere aldersgrense, har rett til alderspensjon når følgende vilkår er oppfylt:

- a) Medlemmet ville hatt rett til alderspensjon etter den tidligere aldersgrense.
- b) Medlemmet har innehatt stilling med lavere aldersgrense i minst 15 år.
- c) Den tidligere stillingens lavere aldersgrense er begrunnet med at tjenesten medfører uvanlig fysisk eller psykisk belastning på arbeidstakerne, slik at de normalt ikke makter å skjønne arbeidet forsvarlig til fylte 70 år, jfr. lov om aldersgrenser § 2, bokstav a.

§ 7-3 PENSJONSBEREGNINGEN

Pensjonen beregnes av medlemmets pensjonsgrunnlag når det fratrer stillingen, jfr. likevel bestemmelsene i §§ 4-3 til 4-5.

Lønnstillegg gitt ved lokale forhandlinger siste to år før fratreden med alderspensjon, regnes med i pensjonsgrunnlaget med inntil 40 prosent av folketrygdens grunnbeløp. Ekstraordinære tillegg gitt siste to år før fratreden med alderspensjon skal ikke medregnes i pensjonsgrunnlaget.

§ 7-4 ÅRLIG ALDERSPENSJON

Den årlige alderspensjon beregnes slik:

- a) Har medlemmet en pensjongivende medlemstid på 30 år eller mer, får vedkommende full alderspensjon. Denne skal før levealdersjustering utgjøre 70 prosent av pensjonsgrunnlaget.
- b) Har medlemmet en pensjongivende medlemstid på mindre enn 30 år, skal vedkommende ha avkortet alderspensjon. Denne utgjør så mange tredjedeler av full pensjon som vedkommende har pensjongivende tjenesteår.

c) Ved delvis fratreden (jfr. § 7-1) kan det utbetales gradert alderspensjon.

Pensjonen fastsettes normalt på grunnlag av nedgangen i deltidsprosent og med utgangspunkt i pensjon for 100 prosent stilling. Dersom arbeidstaker har opptjent pensjon i stillinger med varierende deltid, beregnes nedgangen i deltidsprosent med utgangspunkt i gjennomsnittlig deltidsprosent på det tidspunkt pensjon tas ut.

Ved endelig fratreden regnes den resterende pensjon for seg.

d) Alderspensjonen skal levealdersjusteres etter bestemmelsene i § 7-5.

e) Forsørger medlemmet barn under 18 år, skal det for hvert barn ytes et barnetillegg på 10 prosent av alderspensjonen etter levealdersjustering. Alderspensjonen med barnetillegg må likevel ikke overstige 90 prosent av pensjonsgrunnlaget etter levealdersjustering når pensjonen er beregnet etter full tjenestetid. Er pensjonen beregnet etter redusert tjenestetid skal det foretas en forholdsmessig avkorting.

f) En pensjonsberettiget eller arbeidstaker som fratrer etter fylte 65 år eller går direkte over fra avtalefestet pensjon før fylte 65 år, skal ha en alderspensjon som inntil 67 år minst utgjør pensjonen vedkommende ville ha vært sikret etter reglene i ordningen for avtalefestet pensjon.

§ 7-5 LEVEALDERSJUSTERING

Alderspensjon skal levealdersjusteres, det vil si at den enkeltes pensjon justeres for endringer i befolkningens levealder.

Levealdersjustering gjennomføres ved hjelp av forholdstall som fastsettes av Arbeids- og velferdsdirektoratet for årskull fra og med 1943-kullet, jfr. folketrygdloven § 19-7.

Alderspensjon skal levealdersjusteres tidligst fra 67 år. Dette gjelder også dersom det er utbetalt alderspensjon fra et tidligere tidspunkt. Pensjonen divideres med forholdstallet som gjelder ved 67 år.

Dersom medlemmet fratrer stillingen etter 67 år, skal forholdstallet på fratredelsestidspunktet benyttes. Det skal likevel ikke benyttes lavere forholdstall enn 1,000, slik at pensjonen ved full tjenestetid ikke blir høyere enn 70 prosent av pensjonsgrunnlaget.

Ved overgang fra uførepensjon til alderspensjon for medlemmer med aldersgrense høyere enn 67 år, skal alderspensjonen ved aldersgrensen levealdersjusteres med forholdstallet som gjelder ved 67 år.

Når et medlem fratrer stillingen delvis, skal forholdstallet på dette tidspunktet legges til grunn for alderspensjonen for den fratrådte stillingsdelen. Når medlemmet fratrer stillingen helt, skal forholdstallet på dette tidspunktet legges til grunn for alderspensjonen for den resterende stillingsdelen.

Hvis departementet gir nærmere forskrifter om anvendelsen av forholdstall, gjøres tilsvarende bestemmelser gjeldende for denne pensjonsordningen.

§ 7-6 INDIVIDUELL GARANTI

Medlemmer som 1. januar 2011 har 15 år eller mindre igjen til fylte 67 år, skal ha et garantert pensjonsnivå etter reglene i denne paragrafen.

Garantien gjelder tidligst fra 67 år og anvendes på summen av

- a) alderspensjonen etter denne pensjonsordning samordnet med alderspensjon fra folketrygden etter lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser, og
- b) alderspensjon fra folketrygden.

For medlemmer som har 30 års medlemstid eller mer utgjør det garanterte pensjonsnivået 70 prosent av pensjonsgrunnlaget. For medlemmer som har mindre enn 30 års medlemstid, jfr. § 7-4, bokstav b), utgjør det garanterte pensjonsnivået et forholdsmessig beløp.

Dersom summen av pensjoner etter annet ledd er lavere enn det garanterte pensjonsnivået etter tredje ledd, skal det utbetales et garantitillegg som svarer til differansen mellom det garanterte nivået etter tredje ledd og summen av pensjoner etter annet ledd. Eventuelle barnetillegg holdes utenfor ved beregningen av garantitillegget.

Dersom alderspensjon etter denne ordningen er tatt ut før eller ved 67 år, skal alderspensjon fra folketrygden som inngår i garantiberegningen etter annet ledd bokstav b, beregnes som basispensjon, jfr. folketrygdloven § 19-5 første ledd, dividert med forholdstallet ved 67 år. Eventuelt basispensjonstillegg etter folketrygdloven § 19-9 tredje ledd og tillegg etter folketrygdloven § 19-14 femte ledd regnes med.

Dersom alderspensjon etter denne ordningen er tatt ut etter 67 år, skal alderspensjon fra folketrygden som inngår i garantiberegningen etter annet ledd bokstav b, beregnes som basispensjon dividert med forholdstallet på det tidspunktet medlemmet fratrer med alderspensjon etter denne ordningen. Eventuelt basispensjonstillegg etter folketrygdloven § 19-9 tredje ledd og tillegg etter folketrygdloven § 19-14 femte ledd regnes med. For medlemmer som går over fra uførepensjon til alderspensjon etter denne ordningen senere enn 67 år, benyttes den faktiske alderspensjon fra folketrygden i garantiberegningen.

Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder tilsvarende for oppsatt alderspensjon, likevel slik at tjenestetiden etter tredje ledd fastsettes etter § 11-4.

§ 7-7 UTBETALING AV ALDERSPENSJON

Alderspensjon løper fra den første dag i måneden etter at den pensjonsberettigede har fratrudd sin stilling. Oppsatt alderspensjon løper fra den første dag i måneden etter at retten til løpende pensjon er inntrådt, likevel senest fra det tidspunkt vedkommende tar ut alderspensjon fra folketrygden. Når en alderspensjonist dør, løper pensjonen ut måneden etter døds måneden. Dersom vedkommende etterlater seg ektefelle, registrert partner eller pensjonsberettigede barn, løper pensjonen ytterligere en måned.

Barnetillegg utbetales tidligst fra den dag barnet blir født og opphører senest ved utløpet av den måneden barnet fyller 18 år eller i tilfelle ved utløpet av måneden etter barnets død.

En arbeidstaker som samtidig tjener opp rett til pensjon i mer enn ett arbeidsforhold og fratrer ett av disse med rett til løpende pensjon, får pensjon beregnet av lønnsnedgangen.

Løpende alderspensjon reduseres eller faller bort dersom pensjonisten på ny tar innskuddspliktig stilling, jfr. kapittel 2. Denne bestemmelsen gjelder tilsvarende dersom pensjonisten tar stilling som er innskuddspliktig i annen pensjonsordning som går inn under overføringsavtalen med Statens pensjonskasse.

Alderspensjonen faller helt bort dersom forskjellen mellom registrert stillingsprosent ved utløpet av siste kvartal før fratreden og ny stillingsprosent er mindre enn 10 prosentenheter.

Er forskjellen minst 10 prosentenheter, utbetales fortsatt pensjon beregnet etter reglene i § 7-4 c).

Kapittel 8. Midlertidig uførepensjon og uførepensjon

§ 8-1 VILKÅR FOR MIDLERTIDIG UFØREPENSJON OG UFØREPENSJON

Det er et vilkår for rett til midlertidig uførepensjon og uførepensjon at medlemmet har fått evnen til å utføre inntektsgivende arbeid (inntektsevnen) nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte i en slik grad at vedkommende ikke kan fortsette i sin vanlige stilling og ikke kan skaffe seg annet høvelig arbeid. Ved vurdering av om det foreligger sykdom gjelder det samme sykdomsbegrepet som i folketrygdloven kapitlene 11 og 12.

Det er et vilkår for uførepensjon at inntektsevnen er varig nedsatt, se folketrygdloven § 12-7 første ledd. Midlertidig uførepensjon gis når det ikke er avklart om inntektsevnen er varig nedsatt. Et medlem som er innvilget arbeidsavklaringspenger fra folketrygden, får midlertidig uførepensjon. Et medlem som er innvilget uføretrygd fra folketrygden, får uførepensjon.

Dersom medlemmet ikke har tapt hele inntektsevnen i stillingen som gir rett til medlemskap i pensjonsordningen, ytes det redusert (gradert) pensjon svarende til den del av inntektsevnen som er tapt. Ved denne vurderingen tas det hensyn til ethvert arbeid som medlemmet kan utføre. Dersom pensjonisten har rett til arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra folketrygden, ytes pensjonen normalt etter samme grad som i folketrygden. Dersom medlemmet ikke hadde full stilling da uførheten inntrådte, fastsettes graden i forhold til inntekten i den reduserte stillingen. Det gis ikke pensjon ved lavere uføregrad enn 20 prosent.

Retten til midlertidig uførepensjon og uførepensjon inntreffer ikke når inntektsevnen blir nedsatt innen to år etter at medlemmet tiltrådte stillingen, og nedsettelsen skyldes en sykdom eller et lyte som medlemmet led av eller hadde symptomer på ved tiltredelsen, og som det må antas at han eller hun da kjente til. Det samme gjelder dersom et medlem som har deltidsstilling, får økt stillingsprosenten. Det kan likevel gis hel eller delvis pensjon når særlige grunner taler for det.

Rett til uførepensjon etter kapitlet her har også den som har fratrudd stillingen med rett til oppsatt alderspensjon, og som senere blir innvilget uføretrygd fra folketrygden.

Uførepensjonen gis fra samme tidspunkt og med samme uføregrad som ytelsen fra folketrygden.

§ 8-2 BEREGNING AV MIDLERTIDIG UFØREPENSJON OG UFØREPENSJON

Ved beregning av midlertidig uførepensjon og uførepensjon tas det hensyn til hvor stor del av inntektsevnen som er tapt (uføregraden) og medlemmets medlemstid. Har medlemmet tapt hele inntektsevnen, utgjør full pensjon summen av

- a) 25 prosent av folketrygdens grunnbeløp, likevel ikke mer enn 6 prosent av pensjonsgrunnlaget,
- b) 3 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger grunnbeløpet og
- c) 69 prosent av den delen av pensjonsgrunnlaget som er mellom 6 og 12 ganger grunnbeløpet.

Dersom inntektsevnen er nedsatt, men ikke i en slik grad at medlemmet har rett til arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra folketrygden, beregnes pensjonen etter første ledd og tillegges 66 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger grunnbeløpet. Det samme gjelder når medlemmet får avtalefestet pensjon som omfattes av samordningslovens § 1 nr.1 første ledd bokstav a og ikke lenger har rett til arbeidsavklaringspenger fra folketrygden.

Dersom medlemmet får avtalefestet pensjon som omfattes av lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 1 nr. 1 første ledd bokstav d første punktum, skal pensjonen likevel beregnes etter første ledd i paragrafen her, jf. tredje til syvende ledd.

Det pensjonsgrunnlaget medlemmet har på det tidspunktet uførepensjonen skal begynne å løpe, benyttes ved beregningen. Pensjonsgrunnlaget fastsettes etter kapittel 4.

Dersom uføregraden er lavere enn 100 prosent, fastsettes pensjonen til en forholdsmessig andel av beløpet beregnet etter første og andre ledd.

Er tjenestetiden kortere enn 30 år, avkortes pensjonen forholdsmessig. Det skal medregnes medlemstid medlemmet ville ha fått om han eller hun var blitt stående i stillingen til aldersgrensen (framtidig medlemstid), men ikke ut over 67 år.

Det medregnes ikke framtidig medlemstid dersom pensjonen er innvilget etter § 8-1 femte ledd. Uførepensjonen skal da avkortes etter forholdet mellom medlemstiden og den medlemstid vedkommende ville ha fått fra den dag han eller hun ble medlem av pensjonsordningen og fram til aldersgrensen, likevel ikke mer enn 40 år og ikke mindre enn 30 år.

§ 8-3 BARNETILLEGG

Forsørger medlemmet barn under 18 år, skal det for hvert barn ytes et barnetillegg på 4 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp. Barnetillegget

reduseres forholdsmessig hvis pensjonen er beregnet etter redusert medlemstid. Det samme gjelder ved redusert uføregrad.

Samlet barnetillegg kan likevel ikke overstige et beløp tilsvarende 12 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp. Er barnetillegget redusert etter første ledd annet og tredje punktum, reduseres beløpsgrensen tilsvarende.

Barnetillegg utbetales til og med den måneden barnet fyller 18 år eller i tilfelle måneden etter barnets død.

§ 8-4 AVKORTNING AV MIDLERTIDIG UFØREPENSJON OG UFØREPENSJON VED ARBEIDSINNTEKT

Pensjonen reduseres dersom pensjonisten har inntekt som overstiger en inntektsgrense som beregnes når uførepensjonen innvilges. Inntektsgrensen tilsvarer den inntekten pensjonisten er forutsatt å kunne skaffe seg etter uførheten og oppjusteres i samsvar med senere reguleringer av grunnbeløpet.

Mottar pensjonisten uføretrygd fra folketrygden, tillegges inntektsgrensen 40 prosent av folketrygdens grunnbeløp per kalenderår.

Reduksjonen skal svare til den overskytende inntekten multiplisert med vedkommendes uførepensjon ved 100 prosent uførhet og dividert med pensjonsgrunnlaget.

Som inntekt etter første og andre ledd regnes pensjongivende inntekt etter folketrygdloven § 3-15 eller inntekt av samme art fra utlandet. Det kan gjøres unntak for inntekt som skriver seg fra en avsluttet aktivitet.

Den fastsatte uføregraden endres ikke selv om pensjonen reduseres på grunn av inntekt.

Det utbetales ikke pensjon når inntekten utgjør mer enn 80 prosent av samlet inntekt før uførhet.

Barnetillegg etter § 8-3 reduseres i samme forhold som pensjonen er redusert etter første og andre ledd.

§ 8-5 FORSKJELLIGE BESTEMMELSER

Det er et vilkår for å få rett til midlertidig uførepensjon og uførepensjon at medlemmet setter fram krav om dette. Kravet skal settes fram innen ett år etter at medlemmet fratrådte med rett til hel eller delvis pensjon eller har fått permisjon fra sin stilling uten lønn eller med avkortet lønn. Krav om uførepensjon etter § 8-1 femte ledd (opsatt pensjon) skal settes fram innen ett år etter at uføretrygd fra folketrygden er innvilget. Når særlige grunner gjør det rimelig, kan tjenestepensjonsleverandøren etter søknad fra medlemmet gi pensjon selv om krav ikke er satt fram innen fristens utløp. I slike tilfeller kommer foreldelsesreglene i forsikringsavtaleloven § 18-6 til anvendelse.

Et medlem som gjør krav på midlertidig uførepensjon eller uførepensjon, plikter å gi de opplysninger og levere de dokumenter som er nødvendig for at tjenestepensjonsleverandøren

skal kunne vurdere om vedkommende har rett til pensjon. Dersom tjenestepensjonsleverandøren finner det nødvendig, kan den som søker pensjon, pålegges å la seg undersøke av en lege etter tjenestepensjonsleverandørens bestemmelse. Tjenestepensjonsleverandøren dekker utgiftene ved undersøkelsen.

Et medlem som mottar pensjon, plikter å underrette tjenestepensjonsleverandøren om endringer i forhold som kan være avgjørende for om medlemmet fortsatt har rett til ytelsen. Medlemmet skal opplyse om forventet inntekt og om endringer i inntekten. Dersom medlemmet har fått utbetalt for lite eller for mye pensjon, skal det foretas et etteroppgjør. Dersom det er utbetalt for lite, skal differansen etterbetales som et engangsbeløp. For mye utbetalt uførepensjon kan inndrives uten hensyn til skyld og kan avregnes ved å trekke i framtidige utbetalinger av uførepensjon og alderspensjon fra tjenestepensjonsleverandøren.

§ 8-6 UTBETALING AV MIDLERTIDIG UFØREPENSJON OG UFØREPENSJON

Midlertidig uførepensjon og uførepensjon skal utbetales fra og med den måneden medlemmet fyller vilkårene. Pensjonen faller bort i den utstrekning det utbetales lønn under sykdom eller sykepenger fra folketrygden. Etterbetaling av pensjon til medlem som mottar arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven kapittel 11 eller uføretrygd etter folketrygdloven kapittel 12, skal skje med samme virkningstidspunkt som for folketrygdens ytelser.

Retten til midlertidig uførepensjon og uførepensjon faller bort fra og med måneden etter at medlemmet når aldersgrensen for stillingen, men senest fra måneden etter fylte 67 år. Ved dødsfall utbetales pensjonen til og med måneden etter døds måneden. Dersom avdøde etterlater seg ektefelle, løper pensjonen ytterligere en måned.

Dersom arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven kapittel 11 er redusert eller stanset av andre grunner enn ved samtidig arbeid etter folketrygdloven § 11-18, kan midlertidig uførepensjon reduseres eller stanses tilsvarende.

Et medlem som forsettlig er skyld i at inntektsevnen er nedsatt, har ikke rett til midlertidig uførepensjon eller uførepensjon. Medlemmet har heller ikke rett til pensjon dersom han eller hun uten rimelig grunn nekter å ta imot tilbud om behandling, rehabilitering eller arbeidsrettede tiltak. Det samme gjelder dersom medlemmet opptrer på en måte som vedkommende bør forstå kan forverre helsetilstanden eller forlenge arbeidsuførheten.

Dersom medlemmet beholder retten til opprinnelig uføregrad etter folketrygdloven § 12-9 tredje ledd (hvilende rett), beholder medlemmet også retten til opprinnelig uføregrad etter bestemmelsene her i samme tidsrom. Medlemmet må gi tjenestepensjonsleverandøren melding om at retten til opprinnelig uføregrad fra folketrygden er i behold.

§ 8-7 REVURDERING

Spørsmålet om rett til midlertidig uførepensjon og uførepensjon kan til enhver tid tas opp til ny behandling.

§ 8-8 TILSVARENDE ANVENDELSE AV FORSKRIFTER

Hvis departementet gir forskrifter om reduksjon av pensjon på grunn av inntekt, etteroppgjør, bortfall av pensjon på grunn av lønn under sykdom eller sykepengen fra folketrygden, overgangsregler, inntektsprøving, samordning med mer, gjøres tilsvarende bestemmelser gjeldende for denne pensjonsordningen så langt de passer.

Kapittel 9. Ektefellepensjon (ENKEPENSJON ELLER ENKEMANNSPENSJON)

§ 9-1 VILKÅR FOR EKTEFELLEPENSJON

Gjenlevende ektefelle etter en pensjonsberettiget har rett til ektefellepensjon. Det samme gjelder gjenlevende ektefelle etter pensjonsberettiget som mottok avtalefestet pensjon fra OPF.

Rett til ektefellepensjon inntreffer ikke når medlemmet dør innen ett år etter innmelding i pensjonsordningen eller etter at ekteskapet ble inngått og dødsfallet skyldes sykdom som medlemmet led av ved tilsetningen eller ekteskapsinngåelsen og som en av ektefellene må antas ha kjent til.

§ 9-2 BEREGNING AV EKTEFELLEPENSJON

a) Full årlig ektefellepensjon skal utgjøre 9 prosent av det pensjonsgrunnlaget som det avdøde hadde (nettopensjon). Se likevel overgangsregler i punkt b.

Er den avdødes medlemstid 30 år eller mer, ytes det full ektefellepensjon. Dersom den avdødes medlemstid er mindre enn 30 år, ytes det redusert ektefellepensjon. Pensjonen skal da utgjøre så mange trettideler av full pensjon som den avdøde har tjenesteår.

Dersom avdøde medlem mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon legges samlet faktisk medlemstid til grunn ved beregning av pensjonen. Ellers skal den tjenestetiden den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stillingen fram til aldersgrensen legges til grunn, men ikke ut over 67 år. Ved fastsettelse av fremtidig stillingsprosent tas utgangspunkt i siste stillingsprosent før dødsfallet.

b) Når den gjenlevende ektefellen er født før 1. juli 1950, og avdøde ble omfattet av tjenstepensjonsordningen første gang før 1. juli 2000, ytes det ektefellepensjon etter denne bestemmelsen. Det samme gjelder når gjenlevende ektefelle er født før 1. januar 1955, og den avdøde ble medlem av pensjonsordningen første gang før 1. januar 1977, og ekteskapet ble inngått før 1. januar 2010.

Full årlig ektefellepensjon skal utgjøre 42 prosent av det pensjonsgrunnlaget som det avdøde pensjonsberettigede hadde (bruttopenisjon). Bestemmelsene i punkt a), tredje til åttende punktum gjelder tilsvarende.

Pensjonen reduseres evt. etter reglene i § 9-3. Dette gjelder likevel ikke for pensjon til enke etter mannlig medlem omfattet av andre punktum. Det gjelder heller ikke for annen gjenlevende ektefelle etter andre punktum for tjenestetid opptjent etter 31. desember 1993.

Forskrift av 06.07.2010 nr. 1075 gjelder tilsvarende.

§ 9-3 REDUKSJON VED INNTEKT OG ANNEN PENSJON

Ektefellepensjon fastsatt etter reglene i § 9-2 punkt b skal reduseres i henhold til reglene i punkt a og b nedenfor, i nevnte rekkefølge.

Det samme gjelder enkepensjoner fastsatt etter reglene i § 9-2 punkt b i de tilfeller medlemmet ble innmeldt første gang etter 1. januar 1977 eller senere.

a)

Når den gjenlevende ektefelle ut fra alder og ervervsevne, foreliggende ervervsmuligheter og omstendigheter for øvrig kan ventes å få en årlig ervervsinntekt som overstiger 50 prosent av grunnbeløpet i folketrygden, skal ektefellepensjonen reduseres. Pensjonen skal reduseres med et beløp som utgjør 40 prosent av den del av forventet årlig ervervsinntekt som overstiger 50 prosent av grunnbeløpet. Skjer det en vesentlig endring i de forhold som har vært avgjørende for fastsettelsen av ektefellepensjonen, kan saken prøves på nytt og ektefellepensjonen endres eller falle bort.

Forskrift av 5. september 1978 nr. 4 om fastsetting av ervervsinntekt for enker (enkemenn) i tjenstepensjonsordninger gitt med hjemmel i lov av 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse, gjelder tilsvarende.

Når spørsmål om overgangstønad eller pensjon fra folketrygden til gjenlevende er avgjort, skal pensjonen fra tjenstepensjonsordningen fastsettes etter den forventede ervervsinntekt som er lagt til grunn i folketrygden. Har gjenlevende ektefelle fylt 67 år, skal ektefellepensjonen ikke avkortes med mindre vedkommende har ervervsinntekt.

b)

Dersom den gjenlevende ektefellen samtidig har alders- eller uførepensjon fra kommunens tjenstepensjonsordning eller fra en annen tjenstepensjonsordning, skal enke- eller enkemannspensjonen fra kommunens tjenstepensjonsordning reduseres etter bestemmelsen her.

Har gjenlevende ektefelle alderspensjon, skal pensjonen ikke overstige et beløp som svarer til 60 prosent av summen av den gjenlevendes og den avdødes alderspensjoner. Avdødes alderspensjon regnes av samme pensjonsgrunnlag og tjenestetid som er lagt til grunn for enke- eller enkemannspensjonen. Det overskytende beløpet skal gå til fradrag i enke- eller enkemannspensjonen.

Har den gjenlevende ektefellen uførepensjon, skal enke- eller enkemannspensjonen utgjøre det beløpet som fremkommer etter bestemmelsens foregående ledd når en benytter en beregnet

alderspensjon for den gjenlevende ektefellen med samme pensjonsgrunnlag og tjenestetid som uførepensjonen. Dersom uførepensjonen er gradert, skal den beregnede alderspensjonen graderes tilsvarende.

§ 9-4 UTBETALING OG OPPHØR AV EKTEFELLEPENSIJON

Ektefellepensjonen blir utbetalt fra og med måneden den pensjonsberettigede dør og til og med utgangen av måneden etter gjenlevende ektefelles død.

Løpende ektefellepensjon opphører dersom gjenlevende ektefelle inngår nytt ekteskap, men den begynner å løpe igjen dersom det nye ekteskap oppløses ved død eller skilsmisse.

Når en ektefellepensjon er opphørt fordi gjenlevende ektefelle har inngått nytt ekteskap kan forvalter av tjenstepensjonsordningen bestemme at vedkommende skal få sin pensjon helt eller delvis tilbake dersom ektefellene samlet ikke har tilstrekkelige eksistensmidler.

Opphør og igangsetting av pensjon i henhold til denne paragraf skjer fra og med måneden etter at den begivenhet fant sted som betinget opphør eller igangsettingen.

§ 9-5 EKTEFELLEPENSIJON ETTER FLERE

Har vedkommende rett til ektefellepensjon fra denne pensjonsordningen eller annen pensjonsordning som går inn under overføringsavtalen (Avtale inngått mellom Statens pensjonskasse om overføring og samordning av pensjonsrettigheter) også etter den siste ektefelle, kan den samlede ektefellepensjon ikke overstige ektefellepensjonen etter 30 års tjenestetid etter den ektefelle som hadde det høyeste pensjonsgrunnlag.

§ 9-6 FRASKILT EKTEFELLE

Det avgjøres etter den ekteskapslovgivningen som til enhver tid gjelder, om fraskilt ektefelle har rett til ektefellepensjon, og i tilfelle hvorledes pensjonen skal deles mellom gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle.

§ 9-7 REGISTRERT PARTNER

Gjenlevende registrerte partner, jfr. ekteskapsloven § 95, har samme rett til ytelser etter dette kapittel som gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle. For ektefellepensjon beregnet etter § 9-2 punkt b gjelder reduksjonsreglene i § 9-3.

Kapittel 10. Barnepensjon

§ 10-1 VILKÅR FOR BARNEPENSIJON

Gjenlevende barn har rett til barnepensjon. Forvalter av tjenstepensjonsordningen kan også tilstå barnepensjon til stebarn og fosterbarn som avdøde forsørget.

Pensjonen utbetales til utløpet av den måned barnet fyller 20 år. Barnepensjon etter pensjonsberettiget som er død før 01.01.2001 utbetales likevel bare til utløp av den måneden barnet fyller 18 år. For disse kan forvalter av tjenstepensjonsordningen tilstå hel eller delvis pensjon inntil 21 år dersom hensynet til barnets utdanning gjør det rimelig og barnet ikke

forsørger seg selv og ikke har midler til det. Dør barnet tidligere, utbetales pensjonen til og med måneden etter døds måneden.

§ 10-2 BEREGNING AV BARNEPENSJON

Full årlig barnepensjon ved dødsfall etter 01.01.2001 skal utgjøre 15 prosent av det pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde (nettopensjon).

Er den avdødes medlemstid 30 år eller mer, ytes det full barnepensjon. Dersom den avdødes medlemstid er mindre enn 30 år, ytes det redusert barnepensjon. Pensjonen skal da utgjøre så mange trettideler av full pensjon som den avdøde hadde tjenesteår.

Dersom den avdøde mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon, legges den faktiske tiden vedkommende hadde vært omfattet av tjenstepensjonsordningen til grunn ved beregning av pensjonen.

Ellers skal den medlemstiden den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stillingen fram til aldersgrensen legges til grunn.

§ 10-3 BARNEPENSJON ETTER DØDSFALL FØR 01.01.2001

Barnepensjon etter medlem som er død før 1.1.2001 beregnes etter de satser og regler som gjaldt ved dødsfallet.

Dersom avdøde hadde flere pensjonsberettigede barn, blir barnepensjonen å dele likt på alle pensjonsberettigede barn.

Barn etter foreldre som begge var omfattet av tjenstepensjonsordningen, skal når begge foreldre er døde, ha barnepensjon beregnet etter forhøyede satser, særskilt for hver av de stillinger foreldrene hadde. § 4-4 om maksimumsgrunnlag får tilsvarende anvendelse.

Etterlater en pensjonsberettiget seg flere barnekull som oppdras hver for seg, beregnes barnepensjonen særskilt for hvert barnekull og ansees gitt med like stort beløp til hvert barn innen det enkelte kull.

Kapittel 11. Fratreden før aldersgrensen. Oppsatt pensjon.

Fortsettelse av premiebetaling.

§ 11-1 VILKÅR FOR OPPSATT PENSJON

En pensjonsberettiget som slutter hos arbeidsgiver etter å ha opptjent minst 3 års pensjongivende tjenestetid, men uten å få rett til straks begynnende løpende pensjon har rett til oppsatt pensjon, jf. likevel 2-6 om frivillig innbetaling av premie.

§ 11-2 OMFANG

Den oppsatte pensjon omfatter alle pensjonsrettigheter i henhold til disse vedtekter med unntak av rett til midlertidig uførepensjon, jf. § 8-1 siste ledd.

§ 11-3 UTBETALING OG BEREGNING AV OPPSATT PENSJON

Oppsatt alderspensjon løper fra det tidspunkt den pensjonsberettigede når den aldersgrense som gjaldt for vedkommende stilling, likevel tidligst fra fylte 65 år og senest fra det tidspunkt vedkommende etter fylte 67 år får utbetalt alderspensjon fra folketrygden. Har en pensjonsberettiget som har høyere aldersgrense enn 67 år ikke tatt ut hel alderspensjon fra folketrygden, skal det bare utbetales en så stor forholdsmessig del av den oppsatte alderspensjon fra tjenestepensjonsordningen som den som svarer til den forholdsmessige del av alderspensjonen fra folketrygden som er tatt ut. Oppsatt alderspensjon skal levealdersjusteres, jf § 7-5.

Rett til løpende uførepensjon inntreer i tilfelle når en pensjonsberettiget får rett til uføretrygd fra folketrygden og uføregraden følger folketrygdens uføregrad.

Den oppsatte pensjonen beregnes av pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet. Pensjonsgrunnlaget reguleres med lønnsveksten frem til pensjonen begynner å løpe. Dersom en pensjonsberettiget har hatt varierende arbeidstid, skal det ved pensjoneringen fastsettes et gjennomsnittlig pensjonsgrunnlag, jf. § 4-3. Senere regulering skjer i samsvar med § 12-3.

Pensjonen skal avkortes etter forholdet mellom den faktiske tid vedkommende har vært omfattet av tjenestepensjonsordningen ved fratreden og den tid vedkommende ville ha oppnådd ved aldersgrensen, likevel ikke mindre enn 30 år eller mer enn 40 år.

§ 11-4 BORTFALL AV RETT TIL OPPSATT PENSJON

Tar det tidligere medlem på ny stilling som medfører medlemskap i denne pensjonsordningen eller annen pensjonsordning som går inn under overføringsavtalen med Statens pensjonskasse, faller retten til oppsatt pensjon bort.

Medlemstiden medregnes som pensjonsgivende i den nye stilling.

Er den oppsatte alderspensjonen blitt igangsatt før inntreden i den nye pensjonsberettigede stilling, faller denne pensjonen bort, eller reduseres etter de regler som fremgår av § 7-9.

§ 11-5 FORTSETTELSE AV MEDLEMSKAP

Dersom pensjonsordningen opphører, har medlemmene hver for seg rett til å fortsette forsikringsforholdet med individuell premieberegning uten å gi nye helseopplysninger. Samme rett har et medlem som av annen grunn enn alder trer ut av den gruppen som forsikringen omfatter. Medlemmet skal i skriftlig melding eller på annen forsvarlig måte varsles om adgangen til å tegne fortsettelsesforsikring. Medlemmet må benytte seg av denne adgangen innen seks måneder etter at selskapets ansvar er falt bort.

§ 11-6 PERMISJON UTEN LØNN

Når utmeldingen skyldes permisjon uten lønn gjelder bestemmelsene i § 2-5.

§ 11-7 OVERGANGSREGEL

Et medlem som har opptjent rettigheter i pensjonsordningen etter 31. desember 1974, skal fortsatt ha sine pensjonsrettigheter fastsatt på grunnlag av de bedre vedtektsbestemmelser som måtte ha vært gjeldende for medlemmet for medlemmet før 1. januar 1975 og som vedkommende ikke har fraskrevet seg retten til.

Hvis medlemmet etter 31. desember 1974 ansettes i ny stilling med rett til medlemskap i pensjonsordningen eller hvis det inntreer en annen endring i ansettelsesforholdet som innebærer en endring av aldersgrensen, gjelder vedtektene her fullt ut for vedkommende.

Kapittel 12. Utbetaling, regulering og tilbakekreving

§ 12-1 BETALINGSMOTTAKER

Utbetaling av pensjon skjer til den pensjonsberettigede.

Barnepensjon til umyndige barn utbetales til barnets mor eller far eller til eventuell annen verge.

Restpensjon ved alders- eller uførepensjonists død utbetales til dødsboet. Det samme gjelder ved ektefellepensjonists eller barnepensjonists død. Partner i partnerskap som er omfattet av ekteskapslovens § 95 likestilles i denne sammenheng med ektefelle.

Utbetaling skal skje ved overføring til en bankkonto her i landet dersom mottakeren har eller oppretter en slik konto.

§ 12-2 PENSJONSBELØPENE

Pensjonsbeløpene avrundes oppad til hele kroner.

Forvalter av tjenstepensjonsordningen skal svare rente av pensjonsbeløp i samsvar med lov av 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler § 18-4 når det er gått to måneder etter at forsikringstilfellet er inntruffet, likevel tidligst fra to måneder etter at melding om forsikringstilfellet er sendt til forvalter av tjenstepensjonsordningen.

Krav på forfalte pensjonsterminer foreldes normalt 3 år fra forfall, jf. lov av 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler § 18-6.

§ 12-3 REGULERING AV PENSJONER OG PENSJONSGRUNNLAG

Regulering av alderspensjon under utbetaling foretas ved at pensjonsgrunnlaget reguleres årlig fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten og deretter fratrekkes 0,75 prosent. Ved første reguleringstidspunkt etter pensjonsuttak i månedene juni til april settes fratrekket forholdsmessig ned ut fra når i perioden pensjonen ble tatt ut.

Regulering av uførepensjon og enke- og enkemannspensjon under utbetaling foretas ved at pensjonsgrunnlaget reguleres årlig fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten fram til fylte 67 år. Deretter reguleres pensjonsgrunnlaget i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75

prosent. Bestemmelsen i første ledd annet punktum gjelder tilsvarende ved første regulering etter 67 år. Barnepensjon reguleres etter første punktum i leddet her.

Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som fratrer sin stilling med alderspensjon eller avtalefestet pensjon før 67 år, skal omregnes fra måneden etter fylte 67 år ved at det oppreguleres med lønnsveksten fra fratredelsestidspunktet og fram til omregningstidspunktet.

Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som etter § 7-1, bokstav d, e og f får alderspensjon fra fylte 65 år skal omregnes på tilsvarende måte. Bestemmelsen i første ledd annet punktum gjelder tilsvarende ved første regulering etter at pensjonsgrunnlaget er omregnet.

Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som fratrer sin stilling uten rett til straks å få pensjon eller avtalefestet pensjon fra arbeidsgiver, jfr. § 11-1 og § 8-1, reguleres med lønnsveksten fram til tidspunktet det ytes pensjon etter denne pensjonsordningen.

Når en arbeidstaker har gått over fra et høyere til et lavere samlet pensjonsgrunnlag, skal pensjonsgrunnlaget slik det fremkommer av § 4-4 reguleres tilsvarende.

Ved regulering av pensjoner og pensjonsgrunnlag etter første til fjerde ledd benyttes de reguleringsfaktorer Kongen fastsetter etter folketryktdloven § 19-14 åttende ledd.

§ 12-4 OPPLYSNINGSPLIKT

Enhver pensjonsberettiget og enhver som hever eller krever pensjon er forpliktet til å gi de opplysninger, legitimasjoner og attester som er tilgjengelige for vedkommende og som forvalter av tjenstepensjonsordningen trenger for å kunne ta stilling til pensjonskravet og utbetale pensjonen. Vedkommende må gi riktige og fullstendige svar på spørsmål fra forvalter av tjenstepensjonsordningen.

Unnlater en pensjonsberettiget å sende inn dokumentasjon som nevnt i første ledd, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen bestemme at ytelser i henhold til vedtektene her midlertidig utsettes eller stanses inntil de aktuelle attester og opplysninger foreligger.

Dersom det ved fremsettelse av pensjonskrav gis uriktige eller ufullstendige opplysninger som den pensjonsberettigede vet eller må forstå kan medføre at det blir utbetalt pensjon som vedkommende ikke har krav på, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen bestemme at retten til pensjon helt eller delvis skal falle bort.

Dersom forholdet bare er lite klanderverdig, bare angår en del av kravet eller dersom det foreligger særlige grunner, kan vedkommende etter reglene i lov av 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler § 18-1 likevel ha rett til redusert pensjonsytelse i forhold til de pensjonsytelser som er fastsatt i vedtektene.

§ 12-5 TILBAKEKREVIING

Har pensjonsberettiget gitt uriktige opplysninger eller fortiet omstendigheter av betydning for pensjonsforholdet eller av andre grunner fått utbetalt for mye, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen kreve for meget utbetalt pensjonsbeløp tilbakebetalt når beløpet er mottatt i strid med aktsom god tro. Forvalter av tjenstepensjonsordningen kan bestemmes at

tilbakebetaling skal skje ved reduksjon i fremtidige utbetalinger (jf. også lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 22-15).

Kapittel 13. Samordning og krav om folketrygdytelser

§ 13-1 SAMORDNING

De pensjoner som er fastsatt i disse vedtekter, skal samordnes med andre offentlige pensjons- og trygdeytelser slik det følger av lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser (samordningsloven)

Den som søker om alders- eller etterlattepensjon fra tjenstepensjonsordningen skal pålegges å sette fram krav om tilsvarende ytelser fra folketrygden før søknaden tas under behandling. Hvis vedkommende ikke er innvilget folketrygdytelse, unnlater å sette fram slikt krav, får avslag eller frasier seg en slik ytelse, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen bestemme at det skal foretas samordning som om det var tilstått slike ytelser, eventuelt kan det også bestemme at pensjonen skal falle helt bort.

Samordning med alderspensjon fra folketrygden skjer tidligst fra 67 år, jf. samordningsloven § 24.

Kapittel 14. Anke

§ 14-1 ANKE TIL TRYGDERETTEN

Vedtak om ytelser fra pensjonsordningen kan ankes inn for Trygderetten, jfr. lov av 16. desember 1966, nr. 9. Anken skal sendes tjenstepensjonsleverandøren innen seks uker etter at vedtaket ble mottatt.

Kapittel 15. Rettighetenes uangripelighet

§ 15-1 RETTIGHETENES UANGRIPELIGHET

De rettigheter som en pensjonsberettiget har ervervet i henhold til disse vedtekter, kan ikke overdras eller pantsettes. Det kan heller ikke tas arrest, utlegg eller utpantning i dem.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke for forfalte krav på pensjon, jf. lov av 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler § 19-13.

Kapittel 16. Premie

§ 16-1 TILSKUDD FRA ARBEIDSGIVER

Premie til tjenstepensjonsordningen betales i sin helhet ved tilskudd fra arbeidsgiveren. Det betales ikke tilskudd for den tid en pensjonsberettiget mottar full uførepensjon.

I den tid en pensjonsberettiget på grunn av permisjon, redusert arbeidstid eller andre forhold i tjenesten, herunder delvis arbeidsuførhet, bare oppebærer en del av lønnen, betales tilskuddet bare av denne del.

Kapittel 17. Ikrafttreden

§ 17-1 IKRAFTTREDEN

Disse vedtekter gjelder fra 1. januar 2018.